

Antwoorden Opdrachtkaart 1. Reinier Dever

Hallo ik ben Reinier Dever, ik ben de eigenaar van dit kasteel. Ik woon hier samen met mijn lieve vrouw Janne, mijn twee zoons, Gerard en Wouter en mijn dochter
Veel thuis ben ik niet want er is altijd wel een ..... (**veldslag**) waar ik in mee moet vechten om graaf Albrecht te helpen.

Vandaag ga ik jullie laten zien wat ik allemaal doe op een dag wanneer ik in Huys Dever ben. Gaan jullie mee?

We gaan eerst naar de kapelzaal, één verdieping omhoog. Hier slapen wij met de hele familie in een .....(**hemelbed**). Ik heb er ook één voor op reis. Dat lijkt wel een kruising tussen een .....(**tent**) en een hangmat. In deze kamer bewaar ik ook alle belangrijke waardepapieren, aktes en oorkondes in een hele zware.....(**geldkist**). Die kist is altijd goed op slot en die bewaak ik met mijn leven. Mijn vrouw en ik ontvangen hier ook onze belangrijke gasten. Dan drinken we samen een glas .....(**wijn**) op goede tijden! Mijn vrouw Janne is dol op deze kamer. Ik ben liever buiten op..... (**jacht**) met mijn zonen of oefen mijn zwaardvechten.

We lopen door naar de zolder. Daar liggen een hoop spullen die eerst gewoon op hun in plek in het Huys lagen. Nu heeft iemand ze in vitrines gedaan zodat je er alleen nog maar naar kan kijken. In één van de vitrines liggen belangrijke brieven. Hier hangen lakzegels aan. Een lakzegel was het bewijs wie de brief gestuurd had. Eigenlijk was het net zo iets als een handtekening Als jullie hem gevonden hebben teken er dan één hieronder zo precies mogelijk na. Mooi he?

Dan lopen we nu naar beneden. Via de .....(**Ridderzaal**) gaan we lekker naar buiten. Even een frisse neus halen.

Zie je dat grote stuk land daar rechts? Daar ben ik het liefst. Lekker paardrijden en oefenen in .....(**zwaardvechten**). Soms traint .....(**Gerard**) met mij mee. Dat wordt al een echte man.

Die wordt later een goede sterke.....(**ridder**). Ik wil van dat stuk land eigenlijk een echt .....(**toernooiveld**) gaan maken. Voor vriendschappelijke wedstrijden met andere ridders uit de buurt.

Wat denken jullie dat ik daar allemaal voor nodig heb? Kruis wat ik nodig heb aan.

Ik kan hier buiten wel uren blijven maar ik laat jullie nog even de rest van het kasteel zien. We gaan nu naar het koudste plekje van het kasteel, doe je jas maar aan en een sjaal om. Weet je waar wij heengaan? De trap af naar de .....(**kelder!**) Daar is het ijskoud en dat moet ook want daar liggen alle spullen die kunnen bederven. De kelder is dus een grote .....(**koel**)kast.

Hmm ruiken jullie dat? De meid haalt net het verse .....(**brood**) uit de oven. Dat smaakt heerlijk bij een lekkere gestoofde .....(**fazant**) of een lekker malse .....(**herten**) bout als we net terug zijn van de jacht.. Even de vingers aflikken en dan een slok .....(**bier**) erachteraan.

We gaan weer terug naar waar we begonnen; de Ridderzaal. Als ik weer eens thuis ben na een lange reis zitten wij hier tot het donker wordt lekker bij het warme haardvuur. Mijn vrouw zit vaak te borduren of te weven en mijn kinderen spelen .....(**spelletjes**), maken muziek of zingen liedjes. Ik zit zelf vaak te .....(**lezen**) in de vensterbank en luister naar de gezelligheid van de familie. Of ik inspecteer mijn .....(**harnas**) voor weer een volgende veldslag.

Zo, jullie hebben het hele kasteel gezien. Ik hoop dat jullie het leuk vonden. Ik vond het in ieder geval leuk jullie rond te leiden. Tot een volgende keer!

Antwoorden Opdrachtkaart 2. Janne Dever

Hallo ik ben Janne, vrouw des huizes. Ik woon hier samen met mijn man, kasteelheer Reinier mijn twee zoons, Gerard en Wouter en mijn lieve dochter Ada.

Mijn man Reinier is niet vaak thuis want er is altijd wel een ..... **(veldslag)** waar hij aan mee moet vechten. Ik regel het huishouden. Ik zorg dat de ..... **(meid)** elke dag voor ons kookt, de ..... **(was)** doet en het huis schoon houdt. Mijn dochter helpt mij met borduren en ..... **(weven)**.

Vandaag ga ik jullie laten zien wat ik allemaal doe op een dag, gaan jullie mee?!

We gaan eerst helemaal naar boven, naar de zolder. Op zolder liggen een hoop spullen die eerst gewoon op hun eigen plek in het Huys lagen. Nu liggen ze in vitrines zodat de voorwerpen goed ..... **(beschermd)** worden en niet kapot kunnen gaan.

In één van die vitrines moet nog ergens een oude ..... **(luizenkam)** liggen. Die luizen waren bijna niet weg te krijgen, vooral aan het eind van de winter. Ik ben altijd weer blij wanneer het in de ..... **(lente)** weer een tijd is voor de grote voorjaars schoonmaak!

De zolder is nooit mijn favoriete plek geweest. Kom we gaan naar beneden, even naar buiten dan laten ik jullie mijn kruidentuin zien.

Hier bij deze oude bomen vind ik rust. Het staat hier vol met geneeskrachtige..... **(kruiden)**. Het ruikt hier altijd zo heerlijk. Mijn moeder leerde mij welke kruiden ik kan gebruiken voor hoofd- ..... **(pijn)** en andere pijntjes. En nu leer ik het mijn ..... **(dochter)**. Ik ben blij dat zij er ook zoveel plezier in heeft. Soms ga ik op deze bank zitten en probeer ik de planten en vruchten zo precies mogelijk na te ..... **(tekenen)**. Proberen jullie het zelf maar eens. Kies een plant, draai je blad een kwartslag en teken hem zo precies mogelijk na.

We gaan weer naar binnen, ik moet jullie nog meer laten zien. We gaan de trap af naar het koudste plekje van het kasteel, doe je jas maar aan en een sjaal om. Weet je waar wij heengaan? Naar de kelder! Daar is het ijskoud en dat moet ook want daar liggen alle spullen die kunnen bederven. De kelder is dus een grote.....(**koel**)kast.

Hier bakt de meid 's morgens vroeg al vers.....(**brood**). En voor mij maakt ze heerlijke warme .....(**havermoutpap**). Vanavond eten we stampot met .....(**knolletjes**) en .....(**pastinaak**) vers uit de tuin. Als de mannen op jacht zijn geweest eten we er een stukje .....(**herten**) bout bij en anders wat gekookte.....(**eieren**).

Dan gaan nu naar boven naar de Ridderzaal. Hier zitten wij 's avonds lekker bij het warme haardvuur. De kinderen spelen hier vaak.....(**spelletjes**). Zolang het licht is zit ik in de vensterbank te .....(**borduren**). In het weekend maken we samen muziek. Reinier en de kinderen zingen en ik speel op mijn .....(**luit**). Soms doe ik zelfs een dansje bij. Moet ik me niet te vaak geprikt hebben met de bordurnaald anders doen de snaren pijn aan mijn vingers. Welk instrument denk je dat ik bespeel?

A
trommel

B
luit

C
fluit

D
harp

We lopen door naar boven naar de laatste kamer, de kapelzaal. Hier slapen wij met de hele familie in een .....(**hemelbed**). Het is gemaakt van de mooiste stof die er is. Voel maar eens. Welke stof denken jullie dat dit is?

- A. Wol B. Linnen C. Zwarte wol D. Zijde E. Zijde fluweel F. Goudbrokaat

Als mijn man er is ontvangen we hier ook onze belangrijke gasten. Dan drinken we samen een glas .....(**wijn**) op goede tijden! Maar eigenlijk vind ik dat maar niks, gasten in de slaapkamer!

Zo, jullie hebben het hele kasteel gezien. Ik hoop dat jullie het leuk vonden. Ik vond het in ieder geval leuk jullie rond te leiden. Tot een volgende keer!

Antwoorden Opdrachtkaart 3. Gerard Dever

Hallo ik ben Gerard en ik ben 13 jaar. Samen met mijn ouders, mijn broer en mijn zusje woon ik in Huys Dever.

Over een paar maanden word ik 14 dan krijg ik mijn eigen .....**(schild)** en mag ik als .....**(schildknaap)** meevechten in de oorlog.

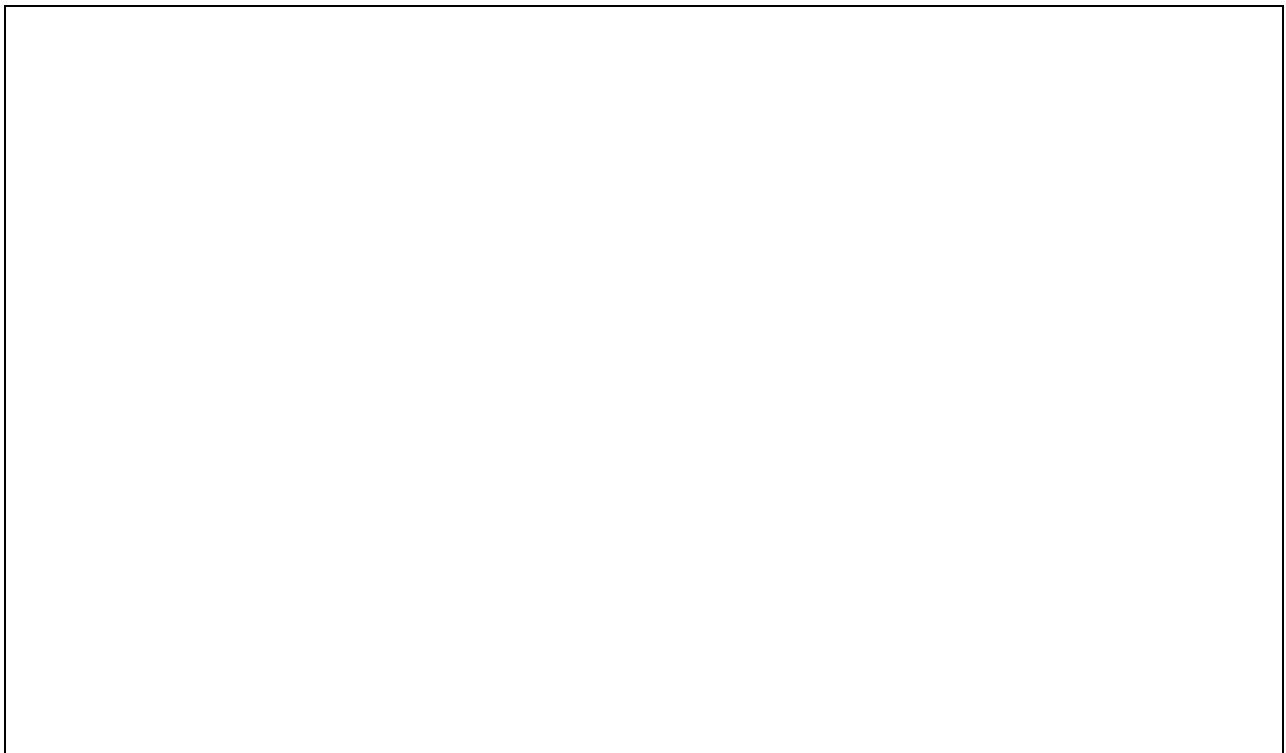
Ik woon hier in Huys Dever samen met mijn..... **(vader)** die bijna altijd naar een veldslag is en dus nooit thuis is en met mijn .....**(moeder)** die juist altijd thuis is, mijn broertje .....**(Wouter)** en mijn kleine ..... **(zusje Ada)**

Vandaag laat ik jullie zien wat ik allemaal doe op een dag, gaan jullie mee?

We beginnen hier in de Ridderzaal. Hier zitten wij aan het eind van de dag lekker bij het warme haardvuur. Mijn broer en zus spelen vaak spelletjes, maken muziek of zingen liedjes. Soms .....**(speel)** ik mee. Dat leer je ook als je ridder wilt worden.

Mijn moeder zit hier vaak te .....**(borduren)** met naald en draad in de .....**(vensterbank)** bij het raam. Ik zit vlak bij haar en oefen met .....**(lezen)** en schrijven. Als mijn vader er is helpt hij mij. Hij kan heel mooi schrijven met een .....**(ganzenveer)** en .....**(inkt)**.

Binnenkort krijg ik dus mijn eigen .....**(wapenschild)**. Hier in de ridderzaal hangt ons familiewapen. Mooi he? Mijn overgrootvader heeft hem ontworpen. Teken hem hieronder na en schrijf op wat je er allemaal in ziet.

We lopen even verder door naar boven. In de **kapelzaal** slaap ik met de hele familie in een hemelbed, dus dit is de slaapkamer. In deze kamer bewaart mijn vader ook alle waardepapieren, aktes en oorkondes in een hele zware .....(**geldkist**). En in deze kamer is ook de .....(**wc**). Hebben jullie die al gevonden? Het stinkt hier dus ook wel eens. Maar nooit erg lang.

Hoe ziet onze wc eruit? En werkt hij hetzelfde als jullie wc thuis? Schrijf zo duidelijk mogelijk op hoe hij eruit ziet en hoe hij werkt.

.....
.....
.....

Loop maar door naar de zolder. Hier liggen een hoop spullen die eerst gewoon op hun plek in het Huys lagen. Ik wil jullie heel graag mijn .....(**mes**) laten zien. Die heb ik vorig jaar van mijn vader voor mijn verjaardag gekregen. Altijd handig om op zak te hebben tijdens de jacht. Kijk maar eens of jullie hem kunnen vinden in één van de vitrines. Kruis het plaatje aan waar hij het meest op lijkt.

We lopen weer terug naar de Ridderzaal en gaan even naar buiten. Hier op de renbaan oefen ik met mijn wapenmeester .....(**paardrijden**) en .....(**zwaardvechten**). Elke dag. Want als ik straks mag meevechten in de oorlog moet ik een goed getrainde .....(**ridder**) zijn. Ik oefen vaak en serieus om vader te kunnen helpen in de strijd.

Tot slot gaan we nog even naar het koudste plekje van het kasteel. Naar de .....(**kelder**). Daar is het ijskoud en dat moet ook want daar liggen alle spullen die kunnen bederven. De kelder is dus een grote .....(**koel**)kast.

Het liefst eet ik elke dag warme stoofpot met.....(**kip**) na het zwaardvechten met een lekker stuk versgebakken.....(**brood**).

Eten jullie dat ook wel eens? Ja/nee

En dan een lekkere kan ..... bier/ melk/ water/ thee erbij. (**bier**)

Omcirkel het juiste antwoord.

Iedereen drinkt dat, mijn vader, moeder en zelfs mijn kleine zusje. Doordat het goed verhit wordt gaan alle bacteriën dood en word je er niet ziek van.

Zo, jullie hebben het hele kasteel gezien. Ik hoop dat jullie het leuk vonden. Ik vond het in ieder geval leuk jullie rond te leiden. Tot een volgende keer!

Antwoorden Opdrachtkaart 4. Wouter Dever

Hallo ik ben Wouter en ik ben 11 jaar. Samen met mijn ouders, mijn broer en mijn zusje woon ik in Huys Dever.

Mijn grote broer Gerard krijgt binnenkort zijn eerste schild. Hij mag dan meevechten in de oorlog. Ik ben voorlopig nog een ..... **(page)** en moet eerst leren .....**(zwaardvechten)**, paardrijden, zingen en jagen, lezen en schrijven en tafelmanieren. Pas als ik dat allemaal kan, kan ik ridder worden. Pas als je ...**19** jaar bent kun je tot ridder worden geslagen. Dat duurt nog lang!

Ik woon hier in Huys Dever samen met mijn.....**vader**(die bijna altijd naar een veldslag is en dus nooit thuis is en met mijn .....**moeder**(die juist altijd thuis is!) mijn grote broer .....**(Gerard)** en mij kleine ..... **(zusje Ada)**

Vandaag ga ik jullie laten zien wat ik allemaal doe op een dag, gaan jullie mee?

We gaan eerst naar het koudste plekje van het kasteel, doe je jas maar aan en een sjaal om. Weet je waar we heengaan? Naar de .....**(kelder)**! Daar is het ijs koud en dat moet ook want daar liggen alle spullen die kunnen bederven. De kelder is dus een grote .....**(koel)**kast.

Ik houd van warm eten. Wat denken jullie dat ik elke ochtend eet als ontbijt?

.....**(havermoutpap)** Eten jullie dat ook wel eens? Ja/ nee

En wat drink ik daarbij? bier/ melk/ water/ thee **(bier)**

Iedereen drinkt dat, mijn vader, moeder en zelfs mijn kleine zusje. Doordat het goed verhit wordt gaan alle bacteriën dood en word je er niet ziek van.

Dan gaan we nu naar boven naar de **Ridderzaal**. Hier zitten wij aan het eind van de dag lekker bij het warme .....**(haardvuur)**. We doen .....**(spelletjes)**, maken muziek of zingen liedjes. Mijn moeder zit hier vaak te borduren (tot het te donker wordt) en mijn vader inspecteert zijn zwaarden en zijn harnas. Ik speel het liefst het ..... **(bikkelspel)**. Dat is het leukste om met z'n tweeën of meer te doen. Maar Gerard heeft het vaak te druk. En van mijn zusje win ik meestal.

Speel met jullie groepje het bikkelspel. Lees eerst de spelregels.

We lopen even verder door naar boven. In de **kapelzaal** slaap ik met de hele familie in een .....**(Hemelbed)** dus dit is de slaapkamer. In deze kamer bewaart mijn vader ook alle waardepapieren, aktes en oorkondes in een hele zware .....**(geldkist)**. Hier ontvangen mijn vader en moeder ook belangrijke gasten. Hoe zag ons bed eruit denk jij?

A

B

C

Kruis het juiste antwoord aan. **A.**

Welke stof is hiervoor gebruikt? Voel met je ogen dicht welke stof dit volgens jou is. (proeflapjes om te voelen)

A. Wol B. Linnen C. Zwarte wol D. Zijde **E. Zijde fluweel** F. Goudbrokaat

We gaan nu naar de **zolder**. Hier liggen een hoop spullen die eerst gewoon op hun in plek in het Huys lagen. Nu heeft iemand ze in glazen kasten gedaan zodat je er alleen nog maar naar kan kijken. Heel jammer want ik wilde jullie heel graag mijn .....**(lokfluitje)** laten horen. Die heb ik altijd op zak als ik met mijn vader op jacht ga. Daarmee lok ik de .....**(vogels)**. Kunnen jullie hem vinden in één van de vitrines? Als je hem gevonden hebt beschrijf het voorwerp dan zo precies mogelijk.

Zo ziet hij eruit:

Kleur:

Afmeting:

Materiaal:

En dan wil ik jullie nu meenemen naar mijn favoriete plekje van ons huis; de tuin. We gaan weer terug naar de .....**(ridderzaal)** en daar naar buiten.

Ik hou er van om lekker buiten te zijn. In het kasteel is het vaak zo donker en benauwd. Hier buiten verzorg ik mijn dieren en leer ik ze..... **(kunstjes)**. Ze zitten in hokken daarboven aan de muur. In de winter eten we ze op, wel jammer. Welke dieren zijn dat denken jullie?

Duiven honden kippen paarden koeien konijnen
katten cavia's slangen herten bijen

Zo, jullie hebben het hele kasteel gezien. Ik hoop dat jullie het leuk vonden. Ik vond het in ieder geval leuk jullie rond te leiden. Tot een volgende keer!

Antwoorden Opdrachtkaart 5 Ada Dever

Hallo ik ben Ada en ik ben 7 jaar. Samen met mijn ouders en mijn twee broers woon ik in Huys Dever.

Vandaag laat ik jullie zien wat ik allemaal doe op een dag, ga je mee?

We gaan eerst naar buiten. Net als mijn moeder houd ik het meest van de groenten- en .....**(kruiden)**tuin. Omdat het daar zo heerlijk ruikt. Om daar te komen moet je langs de .....**(voorkant)** van het huis. Achter het huis ligt een .....**(moeras)** dat houdt de vijand tegen, zegt mijn vader. Ik denk dat de vijand daar niet komt omdat het er .....**(spookt)**. Je hoort daar 's nachts de meest gruwelijke geluiden, brrr. We gaan snel weer naar binnen, ik krijg hier de .....**(kriebels)**.

Kom, houd je jas maar aan want we gaan meteen door naar de kelder; het koudste plekje van het kasteel. Waarom denken jullie dat het hier zo koud is? Waar is dat goed voor? Om

a. het ongedierte te verjagen

b. het voedsel goed te bewaren

c. onze kostbare spullen goed te bewaren

Gelukkig is het hier niet altijd zo koud. Als de meid koekjes bakt in de .....**(steenoven)** is het hier even warm en ruikt het heerlijk . Soms doet ze er .....**(kaneel)** in. Ruik maar eens. Of ze maakt kaneel.....**(stokken)** .Slecht voor je tanden maar heerlijk om van te snoepen! Van de meid krijg ik altijd de .....**(botten)** uit de poten van de koeien, varkens en schapen. Daar spelen we het kootspel mee.

We gaan door naar boven naar de Ridderzaal. Hier zitten wij tot het donker wordt gezellig samen bij het warme haardvuur. We spelen spelletjes of maken.....**(muziek)**. Ik speel het liefst het .....**(kootspel)**. Dat speel ik wel eens met mijn vriendje Wendel. De kootjes zet je op een rijtje naast elkaar en met het 'werpkootje' gooi je zoveel mogelijk .....**(kootjes)** om. Het maakt alleen nogal wat herrie.

Maar ik houd ook heel erg van mooie verhalen. Laatst hadden we een echte verhalenverteller op bezoek. Die zag er zo mooi uit en vertelde prachtige .....**(verhalen)**. Over stoere.....**(ridders)** en schone.....**(jonkvrouwen)**. Ik verzin ook .....**(verhalen)** en vertel ze meestal aan mijn moeder en teken er soms bij. Ik zou later wel.....**(verhalenverteller)** willen worden en op grote feesten mijn .....**(verhalen)** aan iedereen vertellen.

We lopen even verder door naar boven. In de kapelzaal slaap ik met de hele familie in een hemelbed. Dit is dus de slaapkamer. In deze kamer bewaart mijn vader ook alle waardepapieren, aktes en oorkondes in een hele zware ..... (**geldkist**). Hier hangen ook de japonnen van mijn moeder. Als ze niet in de buurt is pas ik ze stiekem wel eens aan. Hier zien jullie drie van haar japonnen.

Welke is de duurste? **B**.

A

B

C

Van welke stof is de meest kostbare jurk gemaakt? Kruis jouw antwoord aan. (A, B,C, D, E of F)

A. Wol B. Linnen C. Zwarte wol D. Zijde **E. Zijde fluweel** F. Goudbrokaat

Voel met je ogen dicht aan de lapjes welke stof volgens jou van de kostbaarste jurk is.

Dan is er nog maar één kamer die jullie nog niet gezien hebben: de zolder. Op zolder liggen een hoop spullen die eerst gewoon op hun eigen plek in het Huys lagen. Nu liggen ze in vitrines zodat de voorwerpen goed ..... (**beschermd**) worden en niet kapot kunnen gaan.

Op zolder kun je goed verhalen verzinnen er liggen hier zoveel spullen! Kijk eens goed in de vitrines en kies een voorwerp uit dat jij het meest bijzonder vind. Teken je voorwerp zo goed mogelijk na en schrijf op wat er zo bijzonder aan is.

Zo, jullie hebben het hele kasteel gezien. Ik hoop dat jullie het leuk vonden. Ik vond het in ieder geval leuk jullie rond te leiden. Tot een volgende keer!